

Børme Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 30.

27de juli 1901.

27de aarg.

Fos om vaaren.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forstud. 3 pætter til en adresse paa over 5 eksemplarer leveres det for 40 cents, og over 25 eksemplarer for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Alt vedkomme reaktioner af bladet sendes til Rev. D. P. Bangsnes, Story City, Iowa. Penges og bestillinger samt alt, hvad der angaar ekspeditionen, sendes direkte til

Lutheran Publishing House, Decorah, Iowa

Bemærkninger til bibelhistorien, stykke 27.

Banbringen i ørtene.

(Fortsættelse.)

Moses var oppe paa bjerget i 40 dage og 40 nætter. Mens han var der, gav Gud ham en mængde love, som han skulde forkynde Israels folk. Gud viste ham ogsaa et nsiagtigt billede af det tabernakel, som han skulde oprette.

Tilslut gav Gud ham de ti bud, som Herren havde talt til folket. Disse bud havde Herren selv skrevet paa to stentavler. Herren selv skrev budene; thi han vilde, at vi skulde vide, at budene er hans ord og vilje, at vi derfor skal holde dem og ikke overtræde dem.

Men mens Moses var hos Gud paa bjerget, faldt folket ved foden af bjerget hen i en stor synd og ondskab. De bedrev afguberi. Aron, Moses's egen bror, lod sig bevæge til at adlyde folkets røst. Folket var til ham sine guldsmykker, og af disse støbte han et væsen, som saa ud som en kalb. Og denne kalb skulde forestille Jehova. Dette var ægyptisk hedenstab. Under saadanne billeber tilbad ægypterne sine guder. Til denne gruelige synd henfaldt nu en stor del af Israels folk.

Gud fortalte Moses, hvad folket havde gjort, og da Moses kom ned af bjerget og sit høre sängen og se dansen og afgudsbilledet, hvorom de dansede, optændtes hans vrede. Han kastede tablerne mod bjerget og knuste dem for at betegne, at folket havde brudt sin pakt med Gud og overtraadt hans bud. Saa lod han guldkalben stræbe og knuste det overblevne af den til støv, stræbe asken og støvet paa bækken og gav dem vand af bækken at drikke for at betegne, at deres synd og dens følger skulde ramme dem.

Saa raabte Moses paa alle dem, som stod paa Herrens side, og bad dem komme til sig. Levitis bøen gik til ham, og disse førte han gennem leiren med draget sverb, og 3000 mand,

som havde deltaget i afgudsdyrkelsen, blev dræbt.

Af dette eksempel kan vi lære, hvilken svær synd afgudsdyrkelse er, og hvor haardt Gud straffer den. "Bliv ei heller afgudsdyrkere", siger apostelen Paulus til de kristne, idet han minder om denne begivenhed. Men en afgudsdyrker er ikke blot den, som tilbeder sol, maane, stjerner, billeber og afbøde helgener, saaledes som hedninger og katoliker gjør, men ogsaa saadanne, som i sit hjerte frygter, elsker eller forlader sig paa noget istedenfor paa den sande Gud. Iser kalder striften alle gjerrige afgudsdyrkere. Om saadanne siger Jesus: "I kan ikke tjene Gud og mammon."

Efter denne sørgelige begivenhed gif Moses atter op paa bjerget, hvor han blev i 40 dage og 40 nætter i faste og bøn til Gud. Hans bøn var særlig en forbøn for folket, at Gud vilde tilgive og spare. I Moses har vi billebet paa en tro Herrens tjener. En saadan vil forkynde folket dets synd og straffe dem alvorlig. Men han gjør det med et hjerteligt hjerte. Derfor gaar han ogsaa skittig i forbøn for folket.

Herren lovede Moses at tilgive folkets synder, og at han fremdeles vilde være med Israel. Derfor gav han Moses tvende nye tabler, og disse blev gjemte i paktens ark. Gud er naadig og barmhjertig. Naar folket angrer sin synd og bekjender den, saa tilgiver han den. Det gjør han for Kristi skyld, som har sonet for alle vore synder.

(Forts.)

I skoven.

Oversat fra engelsk.

(Fortsættelse.)

"Konrad, Konrad, vi har ikke kunnet finde dig", udbrød hun stønnende.

"Men nu er alt godt igjen, bryd dig ikke om træet. O bror, jeg er saa glad!"

"Hvad er der hændt?" spurgte Konrad, idet han tungt reiste sig op og satte sig paa huk. "Hvor er redet?"

"Træet er rammet af lynilden. Synes du ikke, det ser behønderligt ud nu?"

"Er mor og alle de andre frelste?"

"Nei, ikke alle —" og Ermines stemme blev alvorlig. "Stakkars bedstemor! De fandt hende liggende imellem leorningerne af sit træ, hun er død."

"Død? Død?" spurgte Konrad, som endnu ikke var kommen rigtig til sig selv igjen.

"Ja."

"Far siger, at vi er ødelagte", sagde Ermine efter en pause; "men det bryder jeg mig ikke om, siden jeg har fundet dig igjen. Jeg maa hen og fortælle det til mor."

Det var sandt, Rufus og hans familie var ødelagt. Bedstemor var dræbt af det samme lyn, som ødelagde hendes gamle hjem.

Lebningerne af sommerredet laa spredte vidt og bredt omkring mellem knækkede grene og forbrændte træstumper. Det var et sørgeligt skue, som viste sig den næste morgen. Winterforraadet, som var bortgjemt paa høie og tørre steder, saa at ingen andre kunde naa det, hvorover Rufus havde været saa stolt, — hvor var det nu? Alt var borte.

"Jo, det er herligt at være et træ-ekorn og bo i høtøden", sagde Brown spydig, idet han luftede omkring lebningerne af træet i graalshningen.

Den stakkars Rufus, som var træet, hjemløs og mødløs, kunde ikke svare. Stormen, som havde ødelagt hans eiendom, havde aldeles ikke skadet Browns; thi den nedre del af træet var ganske ubeskadiget. Goody Brown, som altid var frygtløs, havde, da tordenveiret begyndte, trukket sig tilbage med Kora til det inderste af sin hule mellem rødderne. Der lyttede hun i frygt og bæven til de uophørlige tordenstrål, til regnen og endelig til braget af det nedstyrte træ; lille Kora sov trygt hele tiden ved siden af hende. Det var først om morgenen, at Goody fik høre, at bedstemor var død, og hvilken ulukke der havde rammet hendes hovmodige naboer.

Styndsomt stoppede hun sine lædeposer med nødder og ilede til deres hjælp. Browns høberende tale skar hende i hjertet. "Hys, hys!" sagde hun, "nu er de ulukkkelige, og det gjør mig saa ondt at tænke paa madamen og de smaa, som var saa godt vant."

Træ-ekornene havde det virkelig meget ondt. De havde taget sin tilflugt til et tarveligt lidet birketræ, som stod tæt ved; det var et strøbeligt træ, udfat for enhver vind og næsten uden blade. Dets kolde, hvide bark og tynde grene tog sig sørgelig ud denne triste morgen. Goody rystede, idet hun anstrengte sig til det yderste for at klatre opad den glatte stamme, paa hvilken den hang lange, hvide trebler af barken. Hun fandt madamen med sine smaa klyngende sig omkring hende, hendes hale ganske tilspølet

af regn og smuds, og ansigtet ganske ubtøret af søvnløshed og ængstelse. Goody blev næsten ganske skamfuld over sin egen tørre pels og sit gode udseende.

Hun havde aldrig gjort saa meget af madamen før, da hun levede saa fornemt oppe i sit store rebe, som nu. Goody krablede langs henad grenen og bad om forlæbelse, fordi hun havde været saa dristig at fylde sine lædeposer med silbertste nødder til de stakkars børns frokost. "Hvilken nat dette har været!"

"Du er en god, venlig stakning", sagde madamen, idet hun som i tanker løftede sine poter for at tage en nød og putte den mellem tænderne. "Vi har ikke smagt mad siden igaar. Det er et grusomt stød. Alle vores børns glimrende planer er tilintetgjorte med et slag."

"Se der", sagde Konrad, som kom farende ned fra en gren høiere oppe, og som sebbanlig fulgt af Ermine, "den tjære, gamle Goody har bragt os noget at spise. Vær ved godt mod, mor! Det skal blive saa morsomt at faa et nyt rebe. Ambrosius er allerede isærb med at finde en plads til det."

Hans mor rystede med hovedet og sukke.

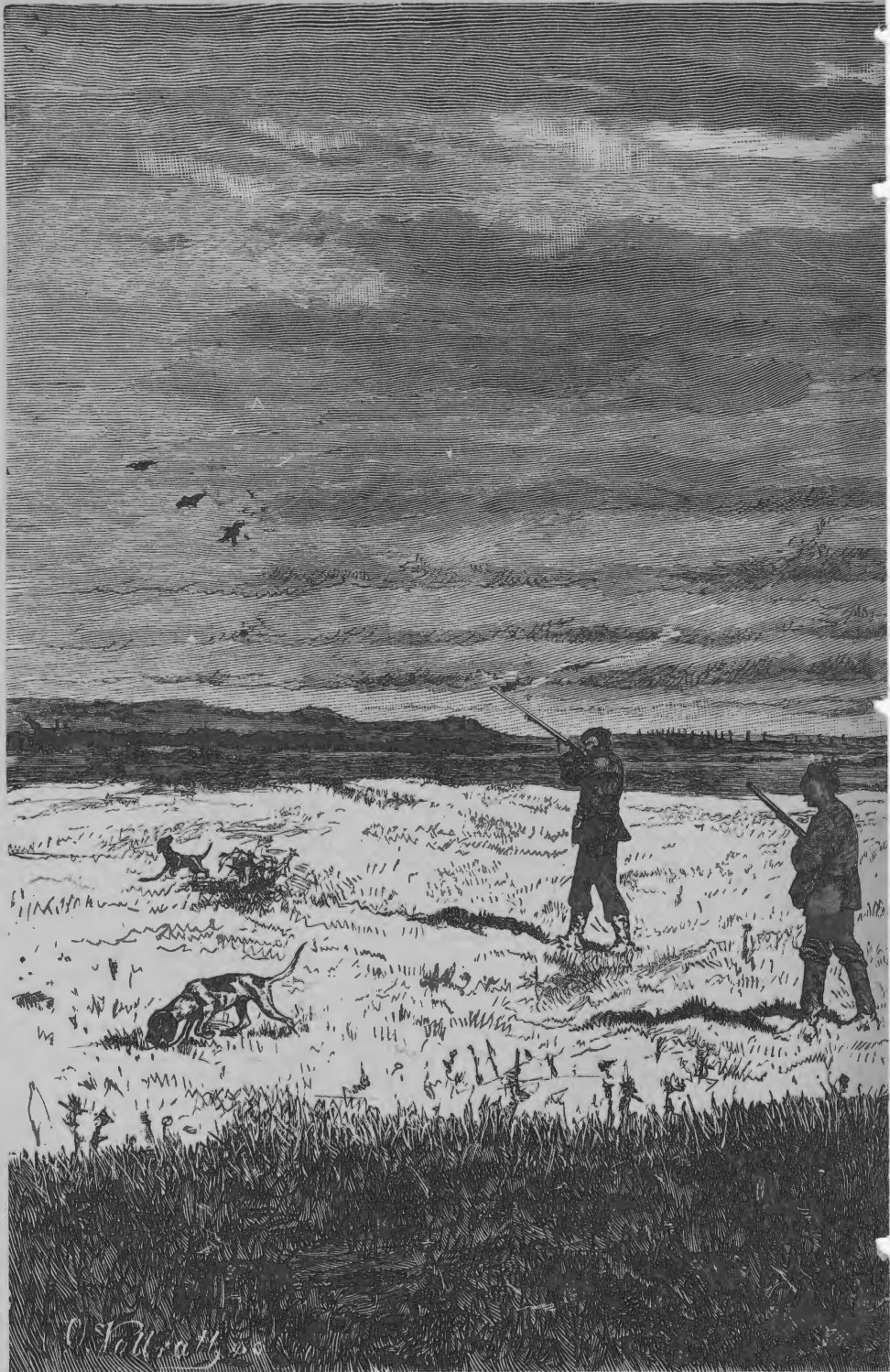
"Vi kan ikke længe blive i dette mørke hul", fortsatte Konrad. "Har Kora seet bort gamle sted nu? Kom, Ermine, og vis hende lebningerne af rebet", og hort sprang de alle tre.

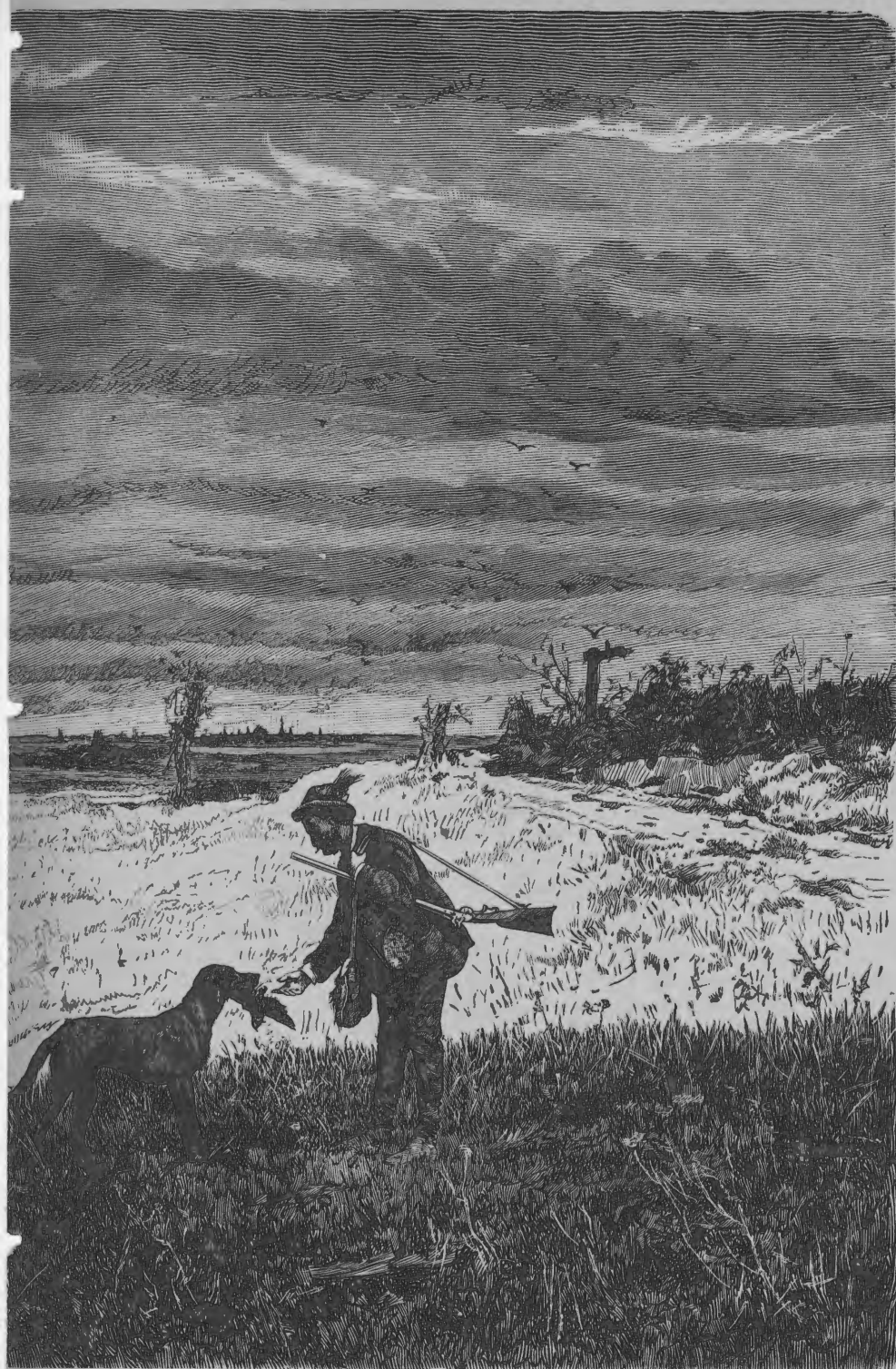
"De er endnu altfor unge til at forstaa vor ulukke", sagde madamen. "Det er altfor sent paa aaret at begynde at lægge op nye forraad nu; vi kommer vist til at fulke ihjel."

Binden blæste surt idag og for hylende igjennem den mørke skov. Bladene blæste hid og did, og bedst som det var, kom et regnstyl strømmende ned fra de drivende skyer.

Stakkars madam, som er vant til overskud og velbære! Goody blev saa bebrøvet ved at se hende sidde der hjemløs en dag som denne. Uagtet Brown gik omkring og snusede og brummede, var han dog villig til at raade og hjælpe, og tilbød dem at bo midlertidig i et af hans ledige huller, foruden at han ogsaa belæstede lille Kora med nødder og frugter til Konrad og Ermine.

Men Rufus var et stolt ekorn. Han kunde ikke udstaa Browns høberende tone eller nedlade sig til at modtage nogen gunst af denne. Han og hans sønner havde allerede fundet ly i et stort, næsten udbød egetræ, hvor engang en hakkespret havde høstet sit lille hjem. Det var et elendigt hul; der traak og var tomt og uhyggeligt. "Men naar man er fattig, har man

st med hund.

ikke lob til at vælge", sagde Rufus bittert; "og bedre er det at have vaad mås, end slet ingen."

Det var et gammelt træ med mange rebner i. Vandet havde længe sivet ind til midten af stammen, saa at det langsomt havde ødelagt det gamle egetræs hjertesod. En stor søp var vokset op tæt ved indgangen til hullet; dog mindebe det endnu om forgangen storhed, og det passede jo godt for en familie som Rufus's, der var falden ned fra sin høide.

De havde en haard kamp at bestaa, eftersom vinteren kom nærmere. Rufus's rødbrunne pels begyndte at blive graa, hvilket er meget sjældent hertilands; det viste tydelig nok, hvor meget det stakkars træ havde gået igennem.

De kunde neppe skaffe sig den daglige føde, og der kunde ikke være tale om at begynde en ny indsamling, da alle nødder for lang tid siden var væk. For at sætte kronen paa deres ulukke blev en stot svin jaget ind i skoven, som gjorde kort proces med de tiloversblevne ege- og høgenødder.

I dette frygtelige sieblit mødtes Brown og Rufus som ligemænd. Alt gammelt nag og ussel forfjel mellem høi og lav glemtes i den fælles fiendes nærværelse. De følte nu, at de hørte til samme slegt, og sørgede over, at deres eiendom var antastet.

Der var intet der ved at gjøre; thi modstand vilde have været unyttig. Fienden havde styrken paa sin side, og angriberne tog alt med sig, som de fandt paa sin vej, og hvorsomhelst de for frem, lob de kun ødelæggelse tilbage.

(Forts.)

Lafayette.

For over 100 aar siden kæmpede folket her i Amerika mod England for at opnaa sin uafhængighed. Den samme frihedskamp kæmper nu ogsaa boerne i Sydafrika. Blandt de mange gæve mænd i Europa, som dengang kom os til hjælp, var der en, som hedte Lafayette, en adelsmand fra Frankrig. Den første gang, han hørte "Declaration of Independence", var i et gilde, som holdtes til ære for den engelske konges bror. Han blev saaledes berørt af dens grunde, at han straks besluttede at leve og dø for den amerikanske frihedside. At forlade sin hustru, som han elskede inderlig, at forlade sit hjem og sine venner, at kaste bort alle udsigter til ære og lykke i sit hjemland og gaa ind i de amerikanske koloniers frihedskamp, som værden ansaa for haabløs, se alt dette maatte anses

for den største daarskab. Hans slegtninger satte sig derimod, den britiske minister protesterede og kongen af Frankrig vilde ikke høre derpaa, fordi Lafayette var en adelsmand. Urokkelig i sin beslutning udrustede han et skib for egen regning og naaede trods alle hindringer Charlestowns havn. Dette var i aaret 1777. Han reiste straks til Philadelphia og bad kongressen om lob til at tjene i vor hær som frivillig uden løn.

Hans tilbud blev antaget, og nogle dage senere traf han Washington, hvis fortrolige ven han blev indtil sin død. Ved sin tapperhed vandt han snart frem til at blive general i den amerikanske hær, og hvilke uburderlige tjenester han dengang viste, derom ved enhver skolegutt at fortælle, som har læst Amerikas historie.

Den gamle skrædder.

"Saa De kjenner gamle Hans, skrædderen, derborte i baggaarden, De ogsaa?"

"Ja, jeg kjenner ham."

"En underlig mand!"

"Na ja, lidt underlig kan han nok være, men en snild mand" —

"De ser til ham iblandt kanse?"

"Ja, jeg ser ind til ham af og til. Og jeg synes det er rent godt at være inde hos ham. Jeg husker saa godt første gang, jeg talte med ham; jeg var lidt nedtrykt, men — —"

"Saa?"

"Ja, jeg havde været inde i byen med en del regninger for mig selv. Flere af dem, jeg havde tilgode af, traf jeg ikke, men endda flere sagde, at jeg ikke kunde saa noget idag, men at jeg maatte komme igjen om en fjorten dages tid."

"Ja, det er nok desværre det almindelige det."

"Ja, jeg sit næsten ikke noget ind, og jeg tør ikke negte for, at jeg var i lidt daarligt humør, da jeg gik hjemover. Jeg skulde nemlig ud med ikke saa faa penge om otte dages tid, og jeg vidste ikke, hvor jeg skulde tage dem fra. Ja, der var ikke noget at gjøre ved dette, og saa gjorde jeg, hvad jeg havde gjort før, naar jeg havde det saa, — jeg — —"

"Nu — De?"

"Ja, jeg gik og saa til dem, som jeg vidste havde det værre end jeg, til nogle fattige, som boede i en baggaard i nærheden."

"Saa det er Deres tur?"

"Ja — nei — ja, jeg ved ikke, hvad jeg skal sige. Men jeg synes, det faar op lidt af taknemmeligheden. Nok af det, jeg gik ind for at se til disse fattige. Men jeg fik lyst til at forhøre mig lidt nærmere om disse to familier, jeg før havde besøgt, og gik saa op en trappe og bankede paa en dør.

'Vær saa god!' hørtes en venlig stemme indenfor at sige.

Jeg kom ind i et lidet køkken, der, som det synes, var baade dagligstue og soveværelse. Bohabet bestod nemlig af en festseng, staaende i det ene hjørne, og en gammel piedestal i et andet, og en krak, der stod i det tredje hjørne. Foran vinduet stod et bord og ved siden af to stole. En liden oven stod i det fjerde hjørne.

'God dag!'

'God dag!' løb det venlig igjen. Det var en gammel mand, der sad og spiste, jeg var kommen ind til. Det var just ikke netop nogen storartet middagsmad — —"

"Hvad var det da?"

"Jo, en spegesild, nogle kolde poteter og et glas vand var det hele."

"'Vær saa god og sid ned', sagde manden og pegte paa krakken i hjørnet.

'De maa undskyldte', sagde jeg, 'at jeg kommer saadan ind til Dem, jeg, der er en fremmed, men jeg havde saadan lyst til at se til et par familier, jeg kender her, og saa fandt jeg paa, at jeg skulde forhøre mig lidt om Dem, og derfor kom jeg til at gaa ind her.'

Manden nikkede paa hovedet.

'Vor De alene her da?'

'Ja, jeg er alene', svarede han.

'Har De ingen slegtninger?'

'Nei, de er døde allesammen.'

'Men, at De vil bo her alene da?'

'Ja, jeg synes bedst om det. Saa kan jeg lægge mig naar jeg vil, og saa kan jeg staa op, naar jeg vil', sagde han smilende, 'og saa kan jeg rusle med lidt arbejde, om jeg har noget og orker det.'

'Ja, det er vel saa det. Men har De intet andet til middag end denne silben og de tre kolde poteterne?' tillod jeg mig at spørge.

Men det skulde jeg nok ikke have gjort — —

"Saa?"

"Nei, for ikke før havde jeg sagt det, før den gamle lagde bort kniv og gaffel, næsten haardt i bordet, snubde sig lidt paa stolen og saa paa mig med et par øine, som jeg ikke let glemmer."

"Saa?"

"Ja, først kom der et underligt, sterkt blit i dem, men lidt efter lidt fik de en fugtig glans, saa jeg blev rent forvirret og maatte slaa mine øine ned.

Vi sad begge to et øieblik uden at sige noget — en pinlig tausshed. Saa tog den gamle igjen sin kniv, strællede en potet og skar et stykke af silben og sagde saa med en underlig klang i stemmen: 'Saa De synes ikke, sild og poteter er dagligt brød, De? Ikke nok for en stakkar's synder, der ikke har fortjent andet end Guds brede?'

Jeg kunde ikke svare stort paa dette, men lidt efter var den gamle færdig med at spise, og saa foldede han sine hænder og bad en borbøn, som gjorde det stærke indtryk paa mig.

Han takkede først Gud for, at han havde faaet middagsmad, at han havde spist sit eget brød. Saa takkede han for Jesus Kristus, livsbrødet, og bad saa, at han altid maatte faa den naade at have sit bestikede bord. Bad om gudsfrugt med nøisomhed, bad om at blive bevaret mod fristelse til misnøje, knur og utaknemmelighed, bad om mad til alle, der sulter, bad om, at de rige maatte blive barmhjertige og støtte de fattige.

Men at faa høre en fattig stakkar takke og bede paa den maade, kunde jo ikke gjøre andet end godt. Det var nok den bedste hjælp, jeg kunde faa i øieblikket."

"Saa blev I gode venner?"

"Ja, vi blev gode venner. Og vi har pratet sammen mere end en gang om Gud og hans naade. Naar jeg blev rigtig tung for brystet, tog jeg mig gjerne en tur op til Hans; det var altid saa godt at komme op til ham."

"Og en slig stakkar, som faa og ingen kender noget til, har da sin store betydning, har da noget at gjøre —"

"Ja, jeg skulde mene det. Slige hører netop til 'samsfundets støtter'. Folk synes, de er baade saa gamle og kleine, at de er bære sig selv og andre til byrde, og at det var bedst, at de kom herfra. Men sandelig har ikke de folk en stor gerning at gjøre. De er med i høn og tro at bygge Guds rige paa jord ligesaa meget som de, man kender og hører store ting om."

"Ja, det har De ret i; slige folk er det netop, vi trænger." — "Bhmissionæren."

Til billedet.

Saa fuglejagt med hund.

Saa høffjeldsvidden er klar høstbag med hund og bæsse, friskere liv kan knapt tænkes. Det løfter du foden i den klare, rene luft, og let drager du aande. Friskt stryger vinden dig om kinderne og friskt og frejdigt er dit mod.

Ser du udover vidderne, sjner du næsten ikke liv. Og dog er der nok af liv rundt om dig, nærmere end du ved. Ja ikke bare kryb og insekter, som ikke behøver mere end et græsstraa til at skjule sig bag; men store fugle. Kyperne huser her og kanske et og andet aarfugtkuld ogsaa. Men saa godt forstaar de at skjule sig i lyngen, at de kan ligge bare et par alen fra dig, uden at du kan se dem, selv om du stirrer paa den plet, hvor de ligger.

Men for hunden kan de ikke skjule sig. Den har saa fin lugt, at den kan lugte dem paa flere hundrede alen, om vinden bærer til. Og saa gaar den forsigtig bort og stiller sig ganske lydløst i høieste spænding lige over fuglen, indtil jægeren kommer nær. Da jager den fuglen op, og saa faar jægeren se, om han kan træffe den i flugten.

Opløsning paa gaader i nr. 28.

Gaader:

1. Jaabæk. 2. Jugeborg.

Skjulte navne:

1. Rebraska. 2. Hans. Ole. Sambesi.

Billedgaade:

Duero og Ebro er to elve i Spanien.

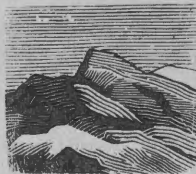
Fiskerbillede.

Hvor er forstmanden?

Billedgaade.

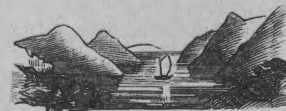
Mellem

en og

er

= at

e

Odd Bergslien. 10 aar.